

Türkiye’de Emek Piyasasının Yeni Katılımcıları: Suriyeli Sığınmacılar “Pestle” Yöntemiyle Bir Analiz Denemesi

Yrd. Doç. Dr. Hasan YÜKSEL

Çankırı Karatekin Üniversitesi
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Bölümü
hasanyuksel37@gmail.com

Özet

Çalışmanın amacı, PESTLE yöntemi kullanılarak sığınmacılık ve mültecilik kavramları ekseninde Türkiye’de Suriyeli sığınmacıların emek piyasalarındaki konumlarını belirlemek, bir takım çıkarımlarda bulunmak, emek piyasasının yeni katılımcıları olan bu sosyolojik grubun emek piyasalarına katılımlarını durumsal yönden analiz etmektir. Emek piyasalarının en temel özelliği heterojen ve dinamik bir yapıya sahip olmalarıdır. Bu bağlamda Suriye’de yaşanan siyasi istikrarsızlık ve savaş nedeniyle 2011 yılından bu yana 1,6 milyon Suriyeli Türkiye’ye göç etmiş ve Suriyeliler Türkiye’de özellikle emek piyasalarını yönlendiren en önemli unsur haline gelmiştir. Nitekim Suriyeli sığınmacılar ucuz işgücünün, sigortasız çalışmanın ve haksız rekabetin sembolü olmuşlardır. O nedenle çalışma üç temel bölümden oluşmuştur. Çalışmanın birinci bölümünde Suriyelilerin “sığınmacı” hale gelmeleri ile ilgili genel bilgi verilecek, çalışmanın ikinci bölümünde ise PESTLE analizi üzerinde durulacak ve çalışmanın üçüncü bölümünde de PESTLE analizi yöntemiyle Suriyeli sığınmacıların emek piyasalarına meydana getirdikleri değişimler ve zorluklar kategorize edilecek ve söz konusu bu problemle ilgili çözüm önerileri verilecektir. Buradan hareketle araştırmanın temel konusunu Suriyeli sığınmacılar ve Türkiye’de emek piyasalarında meydana getirdikleri değişimler oluşturmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Mültecilik, Suriyeli Mülteciler, Emek Piyasaları, PESTLE Yöntemi

The New Participants of Labour Market in Turkey: Syrian Refugees An Analysis Via “Pestle” Method

Abstract

The purpose of the study is to ascertain the position of the Syrian refugees in Turkey’s labour markets on the basis of the concept of refugee as well as asylum seeker by means of using PESTLE method, and to make some assumptions, and to analyze these new participants of labour markets and sociologic group situationally in regards to their impacts on these markets. The main feature of labour markets is to be heterogeneous and dynamic. In this context, 1.6 million Syrians have immigrated to Turkey since 2011 due to political instability and war and Syrians have converted into the most significant parameters of labour markets in Turkey. In other words, Syrians have become the symbol of cheap labour, unregistered work, and unfair competition. That’s why, the paper consists of three parts. In the first part of the study, some general assumptions will be made concerning the process of Syrians being refugees, as for the second part, PESTLE analysis will be focused, and in the last part of the study, the changes and challenges will be categorized, and some sorts of solutions will be given as well. Therefore, the core of the research is the Syrian refugees and their impacts on the Turkish labour markets.

Keywords: Refugees, Syrian Refugees, Labour Markets, PESTLE Method

JEL Classification Codes:J00, J01, J08, J6, J61

GİRİŞ

Bireylerin veya toplumsal grupların siyasi, iktisadi ve sosyal nedenlerle gönüllü veya zorunlu olarak gerçekleştirdikleri nüfus hareketlerine göç denir. Sosyal grupları göçe iten faktörler “gönüllü” veya “zorunlu” olmak üzere iki gruba ayrılmaktadır. Gönüllü ya da iradi olarak yapılan göçler ikinci planda yer alırken, göçün asıl odaklandığı temel unsur bu nüfus hareketliliğinin zorunlu yani gayri iradî parametrelere bağlı olarak gerçekleştirilmesidir. O nedenle göç, olumsuz bir takım durumlardan, şartlardan ya da yaşam tarzından daha olumlu statülere veya durumlara kavuşmak amacıyla bireylerin veya kitlelerin gerçekleştirdikleri yer değiştirme süreçleri olarak ifade edilmektedir (Ören, 2013: 154). Tüm bu açıklamalardan hareketle, çalışmanın genel evrenini zorunlu göçün mağdurları olan ve Türkiye’de sosyal, kültürel ve ekonomik yaşamı etkileyen bununla beraber sosyal, kültürel ve ekonomik yaşamdan etkilenen Suriyeli sığınmacılar oluşturmaktadır.

Çalışmanın amacı SWOT analizine benzeyen yönleriyle ön plana çıkan ve herhangi bir sosyal ya da ekonomik olgunun dış çevre analizinde kullanılan PESTLE analiz yöntemiyle Suriyeli sığınmacıların Türkiye’de emek piyasalarını hangi yönleriyle etkilediklerini tespit etmektir. PESTLE analiz yöntemi çoğunlukla işletmelerde, pazarlamada ya da ürün geliştirmede sıklıkla kullanılan yeni bir kavramdır. Ancak sosyal bir olgu olan göç kavramıyla birlikte özellikle sosyal politika literatüründe ilk defa kullanılacaktır. Dolayısıyla çalışma, gerek kapsadığı kişiler, gerekse odaklandığı konu ve yöntem yönüyle özgün bir çalışma niteliği taşıyacaktır.

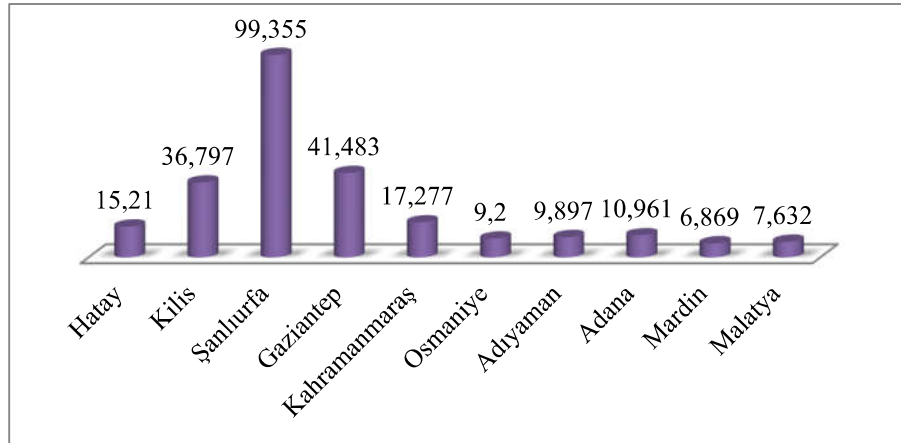
1. Literatür Taraması

Göç, salt bir yer değişikliği olmanın ötesinde göçmenlere kültürel, siyasi, sosyal ve ekonomik olarak da bir takım değişimler sunmakta, bireylerin hayatlarını topyekün değişime uğratmaktadır. Dolayısıyla göç ile ilgili asıl odaklanılması gereken yer değiştirme hareketi olması değil; göç sonucunda meydana gelen köklü değişimler ve bunların neden olduğu sonuçlardır. İşte bu yönüyle göç, genelde tüm disiplinlerin özelde de sosyal politikanın önemli bir konusudur. Bu bağlamda göç, baskı altına alınmış, baskılanmış bir kaderden ya da alınyazısından daha özgür, bireylerin kendi geleceklerini kendilerinin yönlendirdiği, geleceklerini ipotek altına aldırmadıkları bir inisiyatif şeklinde de ifade edilebilir. Bu yönüyle amacı daha iyi bir gelecek elde etmek olan göç, aslında bir bakıma çaresizliğin sonucunda ortaya çıkan, söz konusu bu çaresizlik içinde çare olarak kabul edilen temel bir varsayımdır (Anderson, 2010: 1).

Türkiye’de son yıllarda özellikle zorunlu göç kapsamında tartışılan en önemli kesim Suriyeli mültecilerdir. Amaçları Suriye’nin daha demokratik, reformist ve eşitlikçi bir kimliğe dönüşmesini sağlamak olan ve bu konuda taleplerini dile getiren Suriye halkı Mart 2011’de başlayan karışıklıklarla Türkiye’yi tarihinin en büyük göç dalgasına maruz bırakmıştır. Suriye’de ortaya çıkan iç karışıklıklar öncelikle 29 Nisan 2011 tarihinde 250 kişilik ilk Suriyeli grubun Türkiye’ye giriş yapmalarına neden olmuş, Suriye’de yaşanan şiddet olaylarının her geçen gün tırmanması Türkiye’ye yönelen bu göç dalgalarının sayısını arttırmıştır. Sürecin başladığı ilk günden itibaren Türkiye’nin izlediği “açık kapı politikası”, Suriye vatandaşlarının tarafı

buldukları uluslararası hukuktan kaynaklanan bazı gereklilikler sonucunda Türkiye, Suriyeli sığınmacılara “geçici koruma” statüsü vermiştir. Böylelikle Suriyelilerin Türkiye’de barındırılmalarının hukuki zemini oluşturulmuş ve bu kapsamda her türlü ihtiyaçları Türkiye Cumhuriyeti tarafından karşılanmaya başlanmıştır (TBMM Raporu, 2012: 3-8; Seydi, 2014: 268).

Günümüzde gelinen noktada ise Suriyeli sığınmacıları tartışmaya açık hale getiren temel parametre niceliksel olarak fazla olmaları ve söz konusu bu sayısal üstünlüğün Türkiye’de belirli alanlarda sosyal, kültürel ve ekonomik olarak köklü değişimleri beraberinde getireceği kaygısıdır. ORSAM tarafından Ocak 2015’te yayınlanan rapora göre Suriyeli sığınmacıların sayısal çoğunlukları ile ilgili bazı bilgilere yer verilmiştir. Bu bağlamda Kasım 2014 yani bir yıl öncesi istatistiki verilere göre Türkiye’de resmi rakamlara göre 1,6; resmi olmayan rakamlara göre ise 2 milyon civarında Suriyeli yaşadığı tespit edilmiştir. Bu rakamlar, Türkiye’nin resmi nüfusunun %2,1’i; resmi olmayan nüfusunun ise %2,5’ini oluşturmaktadır. Ayrıca yaşanan bu göç dalgası sonucunda Suriye sınırı ve etrafındaki illerde yaşayan 10 milyonluk nüfusa 1,2 milyon civarında yeni bir nüfus eklenmiş, Türkiye Nisan 2011-Kasım 2014 tarihleri arasında Suriyeli sığınmacılar için 4,5 milyar dolar harcama yapmıştır (ORSAM, 2015: 7). Yine İçişleri Bakanlığı Göç İdaresi Genel Müdürlüğü’nün Nisan 2015 verilerine göre ülkemizdeki toplam Suriyeli sığınmacı sayısı 1,757,262 olarak tespit edilmiştir. Bunların 1,502,581’ini geçici barınma merkezleri dışında yaşayan Suriyeliler oluşturmaktadır. Verilen bu istatistiki bilgiler, Türkiye’de özellikle emek piyasalarının Suriyeli sığınmacılara açık hale getirildiğini ve bunun Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları ve çalışanları açısından bir takım sonuçlar doğuracağını, bölüşümde problemlere neden olacağını göstermesi bakımından büyük bir önem taşımaktadır.

Kaynak: İçişleri Bakanlığı, Göç İdaresi Genel Müdürlüğü, http://www.goc.gov.tr/icerik6/gecici-koruma_363_378_4713_icerik (Erişim Tarihi: 27.05.2015).

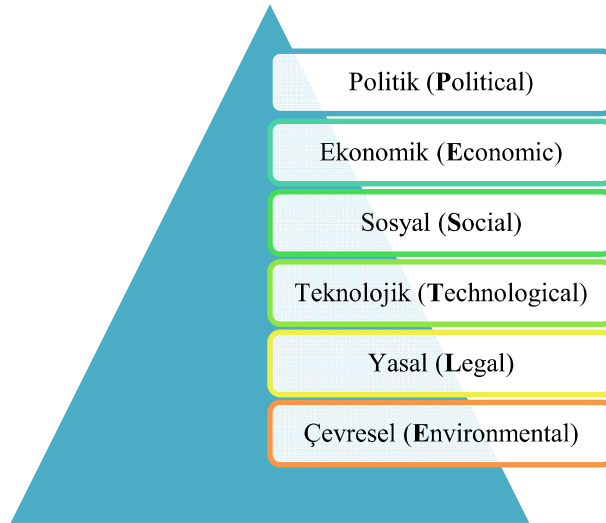
Grafik 1. Barınma Merkezlerinde Yaşayan Suriyeli Sığınmacılar (Nisan 2015)

Grafik 1’de de belirtildiği üzere Suriyeli sığınmacıların büyük bir kısmı Türkiye’nin güney ve güneydoğu illerinde konuşlanan barınma

merkezlerinde ikamet etmektedir. Şüphesiz bu illerin Suriye sınırına yakın olması bu tablonun ortaya çıkmasında büyük bir rol oynamaktadır. Grafik'e göre barınma merkezlerinde ikamet eden Suriyeli sığınmacıların 99,355'i Şanlıurfa'da ikamet etmektedir. O nedenle Şanlıurfa, barınma merkezlerinde yaşayan Suriyeli sığınmacıların en fazla ikamet ettikleri il olarak ortaya çıkmaktadır. Şanlıurfa'yı 41,483 Suriyeli sığınmacı ile Gaziantep; 36,797 ile Kilis takip etmektedir.

2. Metodoloji

Bu çalışmada "PESTLE" veri toplama ve analiz yöntemi kullanılmıştır. PESTLE analizi SWOT analizine benzer yönleriyle ön plana çıkmaktadır. Bazı çalışmalarda SWOT analiziyle birlikte de yapılan PESTLE analiz yöntemi, öncelikle işletmelerde ve pazar araştırmalarında kullanılmaya başlanmıştır. Ancak yöntemin kullanıldığı yerleri sadece işletmelerin dış çevre unsurlarıyla ya da pazarlamayla sınırlamak doğru değildir. Yöntem, sosyal bir olgunun ya da sosyal bir problemin analizinde de pek tabii kullanılabilir. PESTLE yöntemindeki harflerin her biri bu yöntem adı veren kelimelerin sırasıyla siyasi (*Political*), ekonomik (*Economic*), sosyal (*Social*), teknolojik (*Technological*), yasal (*Legal*), çevresel (*Environmental*) şeklindeki kısaltılmış versiyonlarıdır. Literatüre öncelikle PEST analizi şeklinde giren PESTLE analizi, sonrasında örgütlerde dış çevre unsurlarının değişimine paralel olarak PESTLE'ye dönüşmüş ve bu kapsamda yasal (*Legal*) ve çevresel (*Environmental*) faktörler de analiz yapısına dâhil edilmiştir. Ancak göç gibi sosyal bir olgunun incelenmesi ve yöntemin emek piyasalarına indirgenmesi noktasında çalışma, alanında yapılacak çalışmaların ilkinin oluşturmaktadır (URL 1). Söz konusu analiz yönteminde değerlendirme kriteri olarak ön plana çıkan parametreleri inceleyelim (URL 2, 2014; URL 3, 2013; Management of Risk: Guidance for Practitioners, 2010: 88).

Kaynak: Management of Risk: Guidance for Practitioners, TSO Publication, UK, 2010, s. 88; PESTLE Analysis, Strategy Skills, 2013, www.free-management-ebooks.com (Erişim Tarihi: 23.02.2014).

Şekil 1: PESTLE Analiz Yöntemi ve Temel Parametreleri

1. Politik Parametreler: Politik etkenler ya da hükümetlerin aldıkları inisiyatifler, örgütlerin dış çevre özelliklerini nasıl şekillendiriyorsa, aynı zamanda sosyal olguların ortaya çıkışlarını açıklamada önemli bir kriter olarak kullanılmaktadır. Siyasi iradenin bir ürünün satışıyla ilgili getirdiği yeni vergi düzenlemeleri, ülkelerin sosyal olaylara karşı aldıkları birtakım kararlar bu yöntem içindeki siyasi unsurların amacını oluşturmaktadır.

2. Ekonomik Parametreler: Ekonomik kriz, ekonomik dalgalanmalar, ekonomik çalkantılar gibi bir dizi ekonomik etkenler, mikro ölçekte birey ve örgütlerden başlayarak makro ölçekte ise tüm toplumsal yapıyı, sosyolojik olayları, üretim ve bölüşümü, istihdamı ya da işsizliği doğrudan etkileyen faktörlere dönüşmektedir.

3. Sosyolojik Parametreler: Bir toplumun kültürel kodları, nüfus özellikleri ve nüfus istatistikleri yine bir pazarın şekillenmesinde ya da sosyal olguların açıklanmasında kullanılan temel unsurlar olarak değerlendirilmektedir.

4. Teknolojik Parametreler: Teknolojik etkenler, sosyal, kültürel, psikolojik ve ekonomik anlamda sonuçlar doğurmaktadır. Özellikle araştırma ve geliştirme faaliyetlerinin hız kazanması, inovasyona verilen öncelik teknolojik süreçlerin toplumsal olay ve olguları açıklamadaki önemini göstermektedir.

5. Yasal Parametreler: Yasal unsurlar özellikle ülkelerin hükümetler eliyle aldıkları yasal kararların altyapısını oluşturmaktadır. Nitekim sosyal politikaların yasalar eliyle devlet tarafından şekillendirilen politik eylemler oldukları dikkate alınrsa, sosyal problemin varlığı ve söz konusu bu problemlerin çözümünde yasalar büyük bir öneme sahiptir.

6. Çevresel Parametreler: Çevresel parametreler doğal çevre tarafından şekillendirilen sosyal ve iktisadi süreçleri açıklamaktadır.

3. Bulgular, Tartışma

Emek piyasalarının yeni katılımcıları olan ve 2014 yılı rakamlarına göre Türkiye’de sayıları 2 milyona yaklaşan Suriyeli sığınmacılar, emek piyasalarını şekillendiren temel bir dinamik haline gelmiştir. Bu kapsamda Suriyeli sığınmacıların emek piyasaları üzerinde neden olduğu değişimi PESTLE analiz yöntemiyle yapılması durumunda aşağıdaki tabloyla karşılaşılabacaktır.

1. Politik Değerlendirme: Suriyeli sığınmacıların emek piyasalarında neden olduğu etkiyi açıklayabilmek için öncelikle siyasi irade tarafından alınan bu kararı incelemek yerinde olacaktır. Sosyal ve ekonomik tüm bu süreçlerin arkasında siyasi iktidarların olduğu dikkate alınrsa, Suriye’den Türkiye’ye gerçekleşen göçlerin arkasındaki temel itici güç siyasi iktidarın Suriye’deki karışıklıkla ilgili aldığı inisiyatiflerdir. Dolayısıyla Türkiye’ye gerçekleşen göç hareketi siyasi iktidardan ve kararlarından bağımsız bir şekilde değerlendirilemez.

2. Ekonomik Değerlendirme: Çalışmanın temel odak noktasını oluşturan Suriyeli sığınmacıların asıl etkileri özellikle emek piyasalarına katılımları ile gerçekleşmiştir. Özellikle Türk Tabipler Birliği tarafından

hazırlanan *Suriyeli Sığınmacılar ve Sağlık Hizmetleri Raporu*'nda çalışma koşulları başlığı altında Suriyeli sığınmacıların sosyo-ekonomik durumları ile ilgili bazı bilgilere yer verilmektedir. Çalışmada Suriyeli sığınmacıların çalışmadıkları ve iş bulamadıkları tespit edilmiş, çalışanların düzensiz işlerde uzun süreli ve kayıt dışı istihdam edildikleri belirlenmiştir. Ayrıca çalışma koşullarının oldukça kötü olduğu, düşük vasıflı işlerde istihdam edildikleri belirlenmiştir (TTB Raporu, 2014: 44). Diğer taraftan Türkiye, Suriyeli sığınmacıların ihtiyaçlarının karşılanması noktasında 2011-2014 yılı arasında 4,5 milyar dolar harcama yapmıştır (ORSAM, 2015: 7). Yine sınır illerinde meydana gelen enflasyon ve kira artışları, özellikle küçük işletmelerde kaçak işçi çalıştırmanın yaygın hale gelmesi ve bu durumun sonucunda ortaya çıkan haksız rekabet, emek piyasalarında vasıfsız işgücü fazlalığı nedeni ile halkın Suriyeli sığınmacıların iş fırsatlarını ellerinden aldığı inancı ve ücret düzeylerinden meydana gelen kayda değer düşüşler Suriyeli sığınmacıların Türkiye'de neden oldukları ekonomik değişimin başka boyutunu oluşturmaktadır.

3. Sosyolojik Değerlendirme: Suriyeli sığınmacılar Türkiye toplumunu sosyolojik olarak da etkilemektedir. Her ne kadar farklı milliyetlere mensup bireylerin bir arada yaşadığı toplumlarda kültürel renklilik ve çeşitlilik ortaya çıksa da dil, kültür ve yaşam tarzındaki farklılıklar sosyal uyuma daha da güçleştirmekte, toplumda bir takım kaotik durumların ortaya çıkışına zemin hazırlanmaktadır. Zira Doğu ve Güneydoğu illerimizde Suriyeli sığınmacılardan kaynaklanan bazı asayiş problemlerinin varlığı bilinmektedir (ORSAM, 2015: 7)

4. Teknolojik Değerlendirme: Teknolojik olarak değerlendirildiğinde Suriyeli sığınmacılar, gerekli yasal altyapının oluşturulması durumunda özellikle vasıf düzeyi yüksek olanların sığınmacı konumundan çıkarılarak inovasyon, araştırma geliştirme gibi bir takım hizmetlerde istihdam edilmesi sağlanmalıdır. Suriye'nin milli savunma noktasında teknolojik olarak geldiği boyut ve sahip olduğu insan kaynağı, göç eden mültecilerden vasıf düzeyleri yüksek olanların teknolojik ürünlerin üretiminde ve bilimsel çalışmalarda kullanılabileceği gerçeğini ortaya çıkarmaktadır. Ancak bilinmelidir ki göç eden sığınmacıların büyük bir kısmı vasıf düzeyi düşük sosyal gruplardır. Buna ek olarak Suriyeli sığınmacıların özellikle konteyner kentlerde ikamet edenlerin teknolojik ihtiyaçları (internet, sosyal medya, eğitim) ihtiyaçları karşılanmalı ve bu kapsamda gerekli çalışmalar yapılmalıdır.

5. Yasal Değerlendirme: 2011 yılından bu yana gerçekleşen olaylar Suriyeli sığınmacıların Türkiye'de her geçen gün geçici bir unsur olmanın ötesinde kalıcı oldukları gözler önüne sermektedir. Bu anlamda Suriyelilerin yasal durumları tekrardan gözden geçirilmeli, vatandaşlık, kimlik, barınma ya da çalışma hakları ile ilgili yasal düzenlemelerin temelleri atılmalıdır.

6. Çevresel Değerlendirme: Çevresel değerlendirme, Suriyeli sığınmacılar özelinde Türkiye tarafından sağlanan sosyal yardım ve sosyal hizmetlerin tekrardan sorgulanması gerektiği gerçeğini ön plana çıkarmaktadır. Suriyeli sığınmacıların yaşadıkları konteyner kentlerde meydana gelen su kesintileri, çöplerin fiziksel ve altyapı imkânlarının eksikliği nedeniyle gerektiği gibi toplanamaması, klorlama çalışmalarının istenilen düzeyde gerçekleştirilememesi, sık sık elektrik kesintilerinin

meydana gelmesi Türk toplumunun yeni paydaşları olan Suriyeli sığınmacıların durumunun çevresel olarak da yeniden ele alınmasını gerekli hale getirmiştir.

Tablo 1: PESTLE Analizi ve Suriyeli Sığınmacıların Emek Piyasalarına Yönelik Özellikleri

Parametreler	Örnekler ve Uygulamalar
<i>Politik</i>	<ul style="list-style-type: none">* İki yönlü* Suriye’deki iç karışıklıklar ve iç savaş* Türk hükümetinin sığınmacıların kabulüne yönelik aldığı inisiyatif
<i>Ekonomik</i>	<ul style="list-style-type: none">* Emek piyasaları üzerindeki etkileri (Genel olarak)* İşgücüne katılmayan ve çalışmayan yeni bir işgücü sınıfı* İşgücüne katılanların ise kayıt dışı, düşük gelirli işlerde uzun sürelerle çalıştırılmaları* İşgücüne ve emek piyasalarına katılımlarını kolaylaştıracak yasal düzenlemelerin yapılmayışı ve oluşan haksız rekabet* Kötü çalışma koşulları ve düşük vasıflı işlerde istihdam edilen vasıfsız işgücü* Ücret düzeylerinde meydana gelen düşüşler
<i>Sosyolojik</i>	<ul style="list-style-type: none">* Kültürel uyum ya da uyumsuzluk arasındaki ikilem (dikotomi)* Dil, kültür ve yaşar tarzları açısından farklılıklar* Ortaya çıkan bazı asayiş ve güvenlik problemleri
<i>Teknolojik</i>	<ul style="list-style-type: none">* Vasıflı insan kaynağının kullanılması* Sığınmacıların büyük bir kısmının vasıfsız işgücü oluşu* Barınma koşullarının iyileştirilmesi, konteyner kentlerin teknolojik olarak yeterli hale getirilmesi* Sosyal hizmetlerin ve sosyal yardımların sunumu daha teknolojik ve etkili hale getirilmeli
<i>Yasal</i>	<ul style="list-style-type: none">* Her geçen gün geçici olmaktan çıkan ve kalıcı hale gelen yeni bir sosyal öge* Sığınmacıların vatandaşlık hakları ve buna yönelik netleştirilmesi gereken statüleri* Toplumun ihtiyaçları göz önüne alınarak yasal zemine kavuşması gereken çalışma hakları
<i>Çevresel</i>	<ul style="list-style-type: none">* Barınmaya yönelik yoksunlukları (kentsel alanlarda ve konteyner kentlerde)* Konteyner kentlerde meydana gelen elektrik kesintileri* Suların klorlanması, temiz suya olan ihtiyaçlarının giderilmesine yönelik düzenlemelerin yapılması, çöplerin toplanması aşamasında yaşanan sıkıntıların minimize edilmesi için alınması gereken inisiyatifler

Kaynak: TTB Raporu, 2014: 44; ORSAM, 2015: 7.

SONUÇ

Sonuç olarak, Suriyeli sığınmacılar Türkiye’de emek piyasalarının yeni katılımcılarını oluşturmaktadır. Hiç şüphesiz sayıları her geçen gün artan Suriyeli sığınmacılar emek piyasalarında emek talebi aleyhine olumsuz sonuçlara neden olacaklardır. Özellikle dış göçlerle birlikte gelen yeni vasıfsız işgücünün piyasalarda ücretleri düşürücü bir etki oluşturacağı dikkate alınır bu daha da açık bir şekilde anlaşılmaktadır. O nedenle emek piyasalarının yeni paydaşları olan bu grubun çalışma yaşamına yönelik istihdam imkânları düzenlenmeli, topluma entegrasyonu sağlanmalı, aktif istihdam politikalarına hız verilmeli, emek piyasalarında kayıtlı olarak istihdam edilmeleri amacıyla yasal altyapı oluşturulmalı, ucuz işgücü olma ve haksız rekabete neden olan özellikleri ortadan kaldırılmalıdır. Söz konusu bu grubun enformel sektörlerde kayıt dışı olarak istihdam edilmeleri önlenmeli, ayrıca Türkiye’de işgücü piyasalarına istihdam yönelimli entegrasyonları sağlanmalıdır.

PESTLE yöntemi kullanılarak sadece göç olgusu değil; sosyal politika disiplininin diğer enstrümanlarıyla ilgili çalışmalar da yapılabilir. O nedenle araştırmanın sonucunda PESTLE analizi kullanılarak sosyal bir problemin tespiti, bu probleme yönelik çözüm önerilerinin geliştirilmesi, söz konusu bu problem alanının tüm yönleriyle incelenmesine olanak tanınmış, emek piyasaları özelinde problemin tespiti ve etraflıca analizi yapılmıştır.

KAYNAKÇA

- Anderson, S. (2012), *Immigration*, Greenwood Publishing Group, California, USA.
- İçişleri Bakanlığı, Göç İdaresi Genel Müdürlüğü, http://www.goc.gov.tr/icerik6/gecici-koruma_363_378_4713_icerik (Erişim Tarihi: 27.05.2015).
- Management of Risk: Guidance for Practitioners*, (2010), TSO Publication, UK.
- ORSAM, (Ortadoğu Stratejik Araştırmalar Merkezi), (2015), *Suriyeli Sığınmacıların Türkiye’ye Etkileri*, Rapor No: 195, Ankara, <http://www.orsam.org.tr/tr/raporgoster.aspx?ID=5276> 23.02.2014.
- Ören, K. (2013), *Sosyal Politika*, Gözden Geçirilmiş ve Genişletilmiş 3. Baskı, Nobel Yayıncılık, Ankara.
- Seydi, Ali Rıza (2014), “Türkiye’nin Suriyeli Sığınmacıların Eğitim Sorununun Çözümüne Yönelik İzlediği Politikalar”, *SDÜ Fen Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Sayı: 31, Nisan, ss. 267-305.
- TBMM İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Raporu, (2012), *Ülkemize Sığınan Suriye Vatandaşlarının Barındıkları Çadırkentler Hakkında inceleme Raporu*, Ankara.
- Türk Tabipler Birliği Raporu (2014), *Suriyeli Sığınmacılar ve Sağlık Hizmetleri Raporu*, Birinci Baskı, Türk Tabipler Birliği Yayınları, Ankara.
- URL 1, <http://pestleanalysis.com/what-is-pestle-analysis/> 23.02.2014.
- URL 2, (2014), <http://gbmut.com/pestle-analizi-ve-bir-%C3%B6rnek> 23.02.2014.
- URL 3, (2013), PESTLE Analysis, Strategy Skills, 2013, www.free-management-ebooks.com 23.02.2014.